

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
-------------	---

Część I

PODSTAWOWE PROBLEMY WSPÓŁCZESNEGO PIENIĄDZA

Rozdział 1

Zenobia Knakiewicz

Teoretyczne podłoże tworzenia euro i kształtowania jego zasobów	21
1.1. Wprowadzenie	21
1.2. Nominalistyczne ujęcie pieniądza jako załączek współczesnego pojmowania pieniądza	25
1.3. Kredytowy charakter pieniądza	30
1.4. Natura i właściwości pieniądza w ujęciu J. R. Hicksa i J. M. Keynesa	32
1.5. Sposób ujmowania zasobów pieniężnych krajów obszaru euro	38
1.6. Płynność jako podstawa regulacji euro	41
1.7. Uwagi końcowe	46

Rozdział 2

Zenobia Knakiewicz, Grzegorz Paluszak

Mechanizm regulacji płynności w eurosystemie	48
2.1. Wprowadzenie	48
2.2. Organizacyjne powiązania banków eurosystemu z tytułu regulacji płynności	50
2.3. Struktura skonsolidowanego bilansu eurosystemu	54
2.4. Zasady tworzenia minimalnej rezerwy obowiązkowej i jej znaczenie dla regulowania płynności	58
2.5. Rodzaje operacji refinansujących i sposób ich wykorzystania dla regulacji płynności ...	64
2.6. Znaczenie podstawowych stóp procentowych w regulowaniu płynności w eurosystemie	69
2.7. Uwagi końcowe	71

Rozdział 3

Paweł Marszałek

Dyskusyjne zagadnienia polityki pieniężnej	74
3.1. Wprowadzenie	74
3.2. Stabilność poziomu cen jako cel polityki pieniężnej	75
3.3. Problemy operacyjne związane ze stabilnością poziomu cen jako celem polityki pieniężnej	82
3.4. Zagadnienie wyboru strategii i instrumentów służących realizacji polityki pieniężnej ...	88
3.5. Wzrost znaczenia reguł we współczesnej polityce pieniężnej	92

Rozdział 4

Paweł Marszałek

Koordinacja polityki pieniężnej i polityki fiskalnej oraz jej znaczenie	98
4.1. Wprowadzenie	98
4.2. Postrzeganie współzależności polityki pieniężnej i fiskalnej na początku lat 80. ubiegłego wieku	99
4.3. Niezależność banku centralnego jako podstawa relacji między rządem a bankiem centralnym we współczesnej gospodarce	104
4.4. Koordinacja polityki pieniężnej i fiskalnej w warunkach niezależności banku centralnego	107
4.5. Obszary badania interakcji monetarno-fiskalnych i ich znaczenie	111
4.6. Form., koordynacji polityki pieniężnej i fiskalnej	114

Rozdział 5

Agnieszka Bartel, Hanna Pieśniewska-Kazimierczyk

Mechanizm i technika emisji pieniądza gotówkowego i bezgotówkowego	121
5.1. Wprowadzenie	121
5.2. Mechanizm emisji pieniądza gotówkowego	125
5.3. Technika emisji pieniądza gotówkowego	127
5.4. Charakterystyka zmian wywołanych emisją pieniądza gotówkowego	129
5.5. Uwagi w sprawie emisji gotówkowej	131
5.6. Kredyt jako podstawa emisji pieniądza zdecentralizowanego	133
5.7. Rodzaje kont prowadzonych przez banki	135
5.8. Technika tworzenia pieniądza zdecentralizowanego	137
5.9. Porównanie trzech metod tworzenia pieniądza zdecentralizowanego	140
5.10. Uwagi dotyczące emisji pieniądza zdecentralizowanego	145

Rozdział 6

Michał Jurek, Paweł Marszałek

Kształtowanie się zasobów pieniądza i dochodowej szybkości obiegu pieniężnego w Polsce w latach 1996–2004	148
6.1. Wprowadzenie	148
6.2. Zasady i tendencje zmian agregacji zasobów pieniężnych w wybranych krajach	150
6.3. Zasady i tendencje zmian agregacji zasobów pieniężnych w Polsce	153
6.4. Struktura obiegu pieniężnego w Polsce w latach 1996–2004	157
6.5. Tendencje zmian obiegu pieniężnego w Polsce w latach 1996–2004	161
6.6. Kształtowanie się dochodowej szybkości obiegu pieniężnego w Polsce w latach 1996–2004	167
6.7. Uwagi końcowe	172

Część II

FUNKCJONOWANIE WIELONARODOWYCH SYSTEMÓW WALUTOWYCH

Rozdział 7

Michał Jurek

Pojęcie i właściwości wielonarodowych systemów walutowych	177
7.1. Wprowadzenie	177
7.2. Sposób rozumienia międzynarodowego i wielonarodowego systemu walutowego	178
7.3. Próba definicji wielonarodowego systemu walutowego	180

7.4. System kursu walutowego i wymienialność pieniądza jako filary narodowego i wielonarodowego systemu walutowego	182
7.5. Kursy walutowe jako kryterium podziału wielonarodowych systemów walutowych typu symetrycznego i asymetrycznego	189
7.6. Uwagi końcowe	191

Rozdział 8

Michał Jurek

System waluty złotej jako klasyczny system pieniądza towarowego	195
8.1. Wprowadzenie	195
8.2. Warunki powstania systemu waluty złotej	196
8.3. System par values i wymienialność na złoto jako podstawy systemu waluty złotej	200
8.4. Odmiany systemu waluty złotej po pierwszej wojnie światowej	204
8.5. Główne przyczyny upadku systemu waluty złotej oraz powstanie zjawiska asymetrii ...	207
8.6. Uwagi końcowe	210

Rozdział 9

Michał Jurek

System z Bretton Woods jako hybryda międzynarodowego systemu walutowego	215
9.1. Wprowadzenie	215
9.2. Początki współpracy w dziedzinie międzynarodowych stosunków finansowych	217
9.3. Projekty międzynarodowej instytucji finansowej po drugiej wojnie światowej	219
9.4. System par values i wymienialność dolara na złoto jako dwa filary systemu z Bretton Woods	222
9.5. Prawo ciągnięcia jako sposób uzupełniania płynności międzynarodowej krajów członkowskich MFW	226
9.6. Główne przyczyny upadku systemu z Bretton Woods	229
9.7. Uwagi końcowe	234

Rozdział 10

Michał Jurek

Kierunki zmian zmodyfikowanego systemu z Bretton Woods	238
10.1. Wprowadzenie	238
10.2. Zasady i zakres modyfikacji systemu z Bretton Woods	239
10.3. Porównanie wyróżników systemu z Bretton Woods i tzw. systemu z Kingston	245
10.4. Ogólna ocena zmodyfikowanego systemu z Bretton Woods	249
10.5. Uwagi końcowe	254

Rozdział 11

Michał Jurek

Europejski System Walutowy jako przedpole systemu walutowego obszaru euro	258
11.1. Wprowadzenie	258
11.2. Główne plany instytucjonalnych form integracji europejskiej i ich realizacja	259
11.3. Projekty oraz zasady Europejskiego Systemu Walutowego	264
11.4. Europejska Jednostka Walutowa jako zwornik Europejskiego Systemu Walutowego i <i>numéraire</i> w systemie kursów walutowych	266
11.5. Mechanizm kursowy jako główne narzędzie utrzymywania stałych kursów walut w Europejskim Systemie Walutowym	269

11.6. Przyczyny i znaczenie modyfikacji zasad mechanizmu kursowego w utrzymaniu ESW po 1987 roku	273
11.7. Uwagi końcowe	280

Rozdział 12

Michał Jurek

Zasady i właściwości wielonarodowego systemu walutowego obszaru euro	291
12.1. Wprowadzenie	291
12.2. Konwergencja gospodarcza i prawna jako podstawa tworzenia systemu walutowego obszaru euro	294
12.3. Sprawa kryteriów konwergencji gospodarczej w świetle dyskusji po utworzeniu Europejskiej Unii Walutowej	300
12.4. Nieodwołalne kursy jako podstawa kreacji wspólnego pieniądza	304
12.5. Europejski System Banków Centralnych jako gwarant stabilnego poziomu cen w systemie walutowym obszaru euro	308
12.6. Kształtowanie kursu euro w stosunku do walut krajów spoza euroobszaru	311
12.7. ERM II jako łącznik systemów walutowych krajów UE spoza euroobszaru z systemem walutowym obszaru euro	314
12.8. Uwagi końcowe	319

Rozdział 13

Michał Jurek

Próba oceny gotowości Polski do uczestnictwa w systemie walutowym obszaru euro	329
13.1. Wprowadzenie	329
13.2. Charakterystyka ewolucji polskiego systemu kursowego	330
13.3. Dyskusyjne problemy polskiego systemu kursowego	334
13.4. Ocena spójności polskiego systemu kursowego z ERM II	337
13.5. Uwagi końcowe	342